

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813
IJSR 2016; 2(1): 34-38
© 2016 IJKS
www.kannadajournal.com
Received: 07-11-2015
Accepted: 08-12-2015

Dr. Kavyashree G
Assistant Professor of Kannada,
Government First Grade College
for Women, Davangere, 577004
Karnataka, India

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ

-ಡಾ.ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ .ಜಿ.

ಯಾವುದೇ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯೊಂದರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಭಾಷಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಕೃತಿಕಾರನ ಮಾನಸಿಕ ಸಂವೇದನೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಥವಾ ಘಟನೆಯನ್ನು, ಕಂಡು, ಅನುಭವಿಸಿ ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಶೈಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಗ್ರಹಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಎರಡೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಯುತವಾಗಿರಬೇಕು. ನವೋದಯದ ಭಾಷೆ ರಮ್ಯತೆ (ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್) ಯದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ನವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಮೌನದಿಂದ ದುಡಿಯುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಭ್ರಮನಿರಸನ ಪದಗಳು, ಪ್ರತಿಮೆ-ಸಂಕೇತಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. ದಲಿತ ಬಂಡಾಯದ ಆಶಯಗಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಭಾವ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನೆಗಿಂತ ವಾಸ್ತವತೆ, ಸರಳತೆ, ಸಹಜತೆಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿದೆ. ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವ ಸರಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆಡು ಮಾತೇ ವಿಶಿಷ್ಟವೆನಿಸಿದೆ.

“ಬರಹವು ಬದುಕಿನ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಯಾಗಬಾರದು. ಬದುಕಿನ ಚರ್ಮವಾಗಬೇಕು. ಬಟ್ಟೆಯಾಗುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಬದುಕಿನ ಹೊದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ”.^೧ ಎಂದು ನಂಬಿದ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಮುಖ ಠಾಳಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ, ವಸ್ತು, ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಳವಾಗಿ ಚಿಂತನೆಗೈದಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ವಸ್ತು-ಭಾಷೆ-ತಂತ್ರ-ಶೈಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಭಾಗದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒರಟುತನ, ಗಡಸುತನದ ಜೊತೆಗೆ ಆತ್ಮೀಯತೆ, ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾವನಾತ್ಮಕದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಎಳೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ತಮ್ಮ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂವೇದನೆಯ ತುಡಿತಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಲೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕರಗತವಾಗಿದೆ. ಭಾಷೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೀಳು ಮಾನದಂಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಲೈಂಗಿಕತೆಯಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಶ್ಲೀಲತೆಯ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದೆ ಉದ್ದೇಶಕಾರಿ ಎನಿಸದ ಸಮಚಿತ್ತವನ್ನು ಕೆಲ ಬರಹಗಾರರು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋಗಿರುವುದೂ ಇದೆ. ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದೆನಿಸಿದರೂ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿಸುವಂಥ ಅವರ ಶೈಲಿಗೆ ಒಂದು ಓಘ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ, ಓಜಸ್ಸಿದೆ. ತಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಉಳಿದದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಜೀವನಾನುಭವವನ್ನು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸಾಗುವುದು ಅವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಕಥೆಗೆ ಭಂಗ ಬರದಂತೆ ಸರಳ-ನೇರ ನಿರೂಪಣೆ ತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕರಣಕ್ಕೊಳಪಡಿಸುವ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮಾರು ಹೋಗಿ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸಹ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ನೈಸರ್ಗಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಿಕ ಅಧ್ಯಯನವೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ. ಆಯಾ ಪರಿಸರಗಳನ್ನುಳಿಸಿ ಭಾಷೆಯು ಏಕರೂಪವಾಗಿರದೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಭಾಷೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಹಾಗೂ ಒಳನಾಡಿನ ಭಾಷೆ, ಕರಾವಳಿ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ

Correspondence
Dr. Kavyashree G
Assistant Professor of Kannada,
Government First Grade College
for Women, Davangere, 577004
Karnataka, India

ಭಾಷೆ ಹೀಗೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ವಸ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಆಡುಮಾತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಮೌಖಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇರಣೆ, ಸ್ವೀಕರಣ, ಪರಿಷ್ಕರಣ, ಮೌಲ್ಯೀಕರಣ ಆಗಾಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆಯಾ ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಪ್ರದೇಶ, ಸ್ಥಳಗಳ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಂದ ಭಾಷಿಕ ನೆಲೆಗಳ ಪದರುಗಳು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಬರಹಗಾರರು ತಮಗೆ ಕರಗತವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸರಳವಾದುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಪಾತ್ರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಅದೇ ಸ್ತರದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಆಡಿಸಬೇಕು. ಆಡುಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡವರೆಂದರೆ ಈ ಭಾಗದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ಗಂಡುಮೆಟ್ಟಿನ ಭಾಷೆ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗೂ ಕೂಡ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಗಂಡು ಮೆಟ್ಟಿನ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸಿರುವಂಥ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು, ಗಟ್ಟಿತನ, ಧೈರ್ಯ, ಶೂರತ್ವ ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳು ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಗಂಡು ಮೆಟ್ಟಿನ ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂವೇದನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಲಿಂಗಭೇದ, ಶೋಷಣೆಯಂಥ ಅಂಶಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಶಿಷ್ಟಭಾಷೆ, ಮೃದುಭಾಷೆ, ಕೋಮಲಭಾಷೆಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನದ ಸೋಂಕು ಕಂಡು ಬಂದು ಅದೇ ನೇರ ನಿಷ್ಠುರ, ನಿರ್ಭೀಡ, ಗಡಸು, ಜನಪದ ಭಾಷೆಗೆ ಗಂಡಸುತನದ ಸ್ಪರ್ಶ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಈ ಒಂದು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆ ಅಧ್ಯಯನ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಮಾತು, ಸಂಭಾಷಣೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾದ ಜಾನಪದ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು, ಗಾದೆ ಮಾತಿನಿಂದ ವಕ್ರೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾದಂಬರಿಯ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆರಗುಂಟಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನಪದ ಅನುಭವೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಭಾಷೆಗೆ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣತೆ ಒದಗಿಬಂದು ಸೂತ್ರಬದ್ಧವಾದ ರಚನೆಯಿದೆ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಡಾ.ಗೀತಾನಾಗಭೂಷಣ, ಕುಂ.ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ, ಬಿ.ಟಿ.ಲಲಿತಾನಾಯಕ, ಡಾ.ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

“ಸಾಹಿತ್ಯವೆನ್ನುವುದು ಭಾಷೆಯ ಜನತೆಗೆ ನಡೆಸುವ ಗುದಮುರುಗಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಶಬ್ದಗಳ ತೆಕ್ಕೆಗೊಗ್ಗಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಸಾಹಸ ಇಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಹಾಗೂ ಪೌಢವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಚಿಂತನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತಳಪಾಯ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ಇಂದು ನಡೆದಿದೆ. ಭಾಷೆಯೆನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಹರಿದು ಓಡುಗನನ್ನು ಜಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಈಗ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಅನುಭವದ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಶೋಧನೆಯನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಒದ್ದಾಟ, ಅದರ ಎಲ್ಲ ಸ್ತರಗಳನ್ನೂ ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಕಾವು ಆರದಂತೆ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಹಲ ಇಂದು ಮೂಡಿ

ಬರುತ್ತಿದೆ.”¹ ಎಂದು ಡಾ.ಗಿರಡಿ ಗೋವಿಂದರಾಜರು ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಭಾವ ನಿರೂಪಣೆಗೆ, ಅದರ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಕಥೆಯ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಷೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. “ಓಡುಗನನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂಡಿ ಬರುವುದು ಬಿಗಿಯಾದ ಪದಚೋಡಣೆಯ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದಲೇ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಲೇಖಕನಿಗೆ ಪದವಿನ್ಯಾಸದ, ಆಯ್ಕೆಯ ಭದ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆತ ಪ್ರತಿ ಪದ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಸ್ತಾರಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.”² ಎಂಬ ವಿಜಯಾ ಅವರ ವಿಚಾರ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಗಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಕಾದಂಬರಿ ಭಾಷೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ತಾವು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಸ್ತುವಿನ ಪ್ರದೇಶ, ಕಾಲ, ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವ ನಿಯೋಜಿತವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಎಂಥ ಭಾಷೆಯ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಕರಗತವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯುವುದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸರಳವಾಗುವುದು. ಅದರಂತೆ ಲೇಖಕ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತಾನತೆಯನ್ನು ಆರಂಭದಿಂದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಆಡುಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬರಹಕ್ಕೆ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕೆಲ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿನೂತನವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳ ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಡುಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿ ಡಾ.ಗೀತಾನಾಗಭೂಷಣರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ.ವಾಲೀಕಾರರ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಪಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬೇಕೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಡಾ.ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದದ ನುಡಿಗಟ್ಟು, ವಾಕ್ಯ, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಒಡಪು, ಉರ್ದು-ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಕಲಬೆರಕೆಯ ಪದಪುಂಜಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸತ್ವ ಸೊಬಗು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

‘ಹೊತ್ತು ಹಣ್ಣಾಗುತ್ತ ಕತ್ತಲೆಯ ತೋಳುಗಳಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಾಗುತ್ತ ಸಮಯ ಸರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಫತರೂನ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಅವನು ಕೊಲಿನಾಲಿ ಮಾಡುತ್ತ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ.’³

‘ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಜೋತು ಬಿದ್ದಿರುವ ಈಯಲಾದ ಎಮ್ಮೆಯ ಕೆಚ್ಚಲಿನಂಥ ಮೋಡಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಿಸಿಲಿಲ್ಲದ ತಂಪು ವಾತಾವರಣ ಮುದ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು.’⁴

‘ಬದುಕು’ ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಡಾ.ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರರು “ಟಿ.ಎಸ್. ಈಲಿಯಟ್‌ರು ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಂತೆ ಈ ‘ಬದುಕು’ ಕಾದಂಬರಿ ಕೆಲ ದೋಷಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ಹೊಂದಿರುವುದು ಪ್ರಬುದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸು, ಭಾಷೆ, ತಂತ್ರದ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಜಾಗತಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ” ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಇದರ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಇವರಿಗೆ ಶಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ತಾಕತ್ತು ಇದ್ದರೂ ಆ ವಿಧಾನ ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸದೇ ಹೋಯಿತು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಡಾ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರ ‘ಸಿಂಗಾರವ್ವ ಮತ್ತು ಅರಮನೆ’ ಅವರ

ಮೇಲೆ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಅಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆ, ವಸ್ತು, ವಿನ್ಯಾಸ, ತಂತ್ರ ಇವರಿಗೆ ಬಹುಪ್ರಿಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ದಿಕ್ಕನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿದವು ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರ 'ನಿಸರ್ಗ', ರಾವ್‌ಬಹಾದ್ದೂರರ 'ಗ್ರಾಮಾಯಣ' ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾಗಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದರೆ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 'ಬದುಕು', 'ಕಾಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು', 'ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು', 'ಬೆಳ್ಳಾ', 'ಹುಲಗೆಮ್ಮೆ' ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾಗಿ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವವೆನಿಸುತ್ತವೆ.

ಲೇಖಕಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಭ್ರಷ್ಟತೆಯನ್ನು ತರಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಯ ಪಾತ್ರ ಲಚ್ಚಿಯ ಕುರಿತಾಗಿ "ಹದ್ದುಗೊಳ ಕಣ್ಣಿಲಿಂದ ಕೋಳಿ ಮರಿ ಕಾಯ್ದುಂಗೆ" ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಪರಿಸರದ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಬಡತನದ ಬದುಕನ್ನು ಜನಪದರು ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ವರ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವರು. ಅದೇ ಜನ "ಊರಾಗ ಮನಿ, ಅಡವ್ಯಾಗ ಹೊಲ ಇಲ್ಲ ಹೊಲೇರು ನಾವು" ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಗೀತಾನಾಗಭೂಷಣರು ಇಡೀ ದಲಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಅವರ ಮೂಕ ಬಾಯಿಗೆ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಬದುಕನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದು ಇವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. "ಇದು ತನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಖರೇ ಖರೇ ಜವಾರಿ ಕಥೆ" ಇಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಡಾ.ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಭಾಷೆಯು ಕೂಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ. ಗ್ರಾಮ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಅಗಾಧ ಅನುಭವ, ಜ್ಞಾನ, ಘಟನೆಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಚೋಡಣೆಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗಿರುವ ಕೌಶಲ ಹಾಗೂ ಸಜೀವ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಹಿಡಿತ ಮೆಚ್ಚುವಂಥದ್ದು. 'ಗ್ರಾಮ ಭಾರತ', 'ಹುಲಗೆಮ್ಮೆ', 'ಕೋಟೆಬಾಗಿಲು', 'ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಒಳಜಗತ್ತು' ಹಾಗೂ 'ಬೆಳ್ಳಾ' ಈ ಐದು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕಲಾತ್ಮಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 'ಬೆಳ್ಳಾ', 'ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಒಳಜಗತ್ತು' ಹೆಚ್ಚು ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯೋಗ. ಇವರು ಕೂಡ ಉರ್ದು, ಹಿಂದಿ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿರರ್ಶನಾತ್ಮಕವಾಗಿ 'ಹುಲಗೆಮ್ಮೆ'ನ ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

"ಅರೆ ಭಾಯಿ, ಇಷ್ಟಾಕ ಸೊಲ್ಲ ತಕಲೀಫ ಆಗತಾದ, ಸುಭಹ ಆಗರದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆ ಬೀಳತಾದ ನಮ್ಮ ಬೀಬಿ ಎಲ್ಲ ನೋಡಕೋತಾಳೆ" "ಹೊರಗೆ ಬಾರೆ ಹುಲಿಗೆ, ಎನ್ ದಗಾ ಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಕುಂತಿಲ್ಲ." (ಪು.೧೭೭) 'ಬೆಳ್ಳಾ' ದಲಿತ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ದಾಖಲೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಶಕ್ತ ಬರಹಗಾರ ತನ್ನ ಮಣ್ಣಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯತೊಡಗಿದರೆ ಹೇಗೆ ಶಿಷ್ಟ ಭಾಷಾ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಬಲ್ಲನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ಬೆಳ್ಳಾ' ಮತ್ತು 'ಬದುಕು' ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿವೆ. 'ಬೆಳ್ಳಾ'ದ ಉಪಭಾಷೆ ಕಾದಂಬರಿಯ ಅಂತರಾಳವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವರ್ಣನೆಗಳು, ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು ರೋಚಕವಾಗಿ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಮೂಡಿವೆ.

"ಸಿಗ್ನಿಂಡ್ ಫಾಯ್ಡ್, ಕಾರ್ಲ ಯಾಂಗ್, ಚೇಮ್ಸ್ ಜಾಯ್ಸರ ತತ್ವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಬೆಳ್ಳಾ'ನ ಹುಟ್ಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುವುದು. ಆಡು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದರಿಂದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸು ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಕರು ಇದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಾಣುವರು" ಎನ್ನುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕುಸನೂರರ

ಅನಿಸಿಕೆ ಇವರ ಭಾಷಾ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿದೆ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕುಸನೂರರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿವೆ. ಅವರ ವಸ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಆಡುವ ಭಾಷೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಿಷ್ಟದ ಕಡೆಗೆ ವಾಲುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೀರ ಕೆಳವರ್ಗದ ಮತ್ತು ದಲಿತರು ಆಡುವ ಭಾಷೆ ಅಚ್ಚ ದೇಶೀಯವಾದರೆ, ವೈದಿಕರು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯೇ ಬೇರೆ. ಅದು ಮೇಲುಸ್ತರದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಷೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಓದಿದಾಗ ಥಟ್ಟನೆ ಇದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ 'ಗೋಹರ್ ಜಾನ್ ಮಾಲತಿ ಮತ್ತು ನಾನು' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿಯೂ "ನೀವು ಸುಮ್ಮ ಕುಂತು ಶಿವಪೂಜಾ ಮಾಡಿದುನೂ ಅನ್ನೋ ಮಂದಿ ಅಂದೇ ಅಂತಾರ. ಮಂದಿ ಅಂತಾರಂತ ಕರ್ತವ್ಯ ಬಿಡೋದಂದ್ರ ಭಲೋ ಅಲ್ಲ" ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇದರ ಭಾಷೆ ಓದುಗರ ಮೇಲೆ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರದೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ ಮತ್ತು ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣರ ಭಾಷೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾರ ಅಂಕೆಗೂ ಒಗ್ಗದೇ ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಬೃಹತ್ ಗಿಡ ಮರಗಳಂತಾದರೆ ಕುಸನೂರರ ಭಾಷೆ ಮಾಲಿಯು ನಾಜೂಕಿನಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಗರದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಲ್ಲಿಯ ವೃಕ್ಷ ಸಮೂಹದಂತೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸೊಗಡು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶವೆಂದರೆ ತಂತ್ರದ ಭಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಇವರ 'ಚರ್ಚೆಗೇಟ್' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಂತೂ ಪ್ರತಿಮೆ ಸಂಕೇತಗಳ ಭಾರದಿಂದ ಭಾಷೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗಿದೆ. ಆ ಸಂಕೇತಗಳಾದರೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳುಳ್ಳದ್ದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಸಲ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಬೀಭತ್ಯವೆನಿಸಿ ಓದುಗರ ಸಹನೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. "ಮಾಂಸದ ಉಂಡೆ, ಸತ್ತ ಇಲಿಯಂತೆ ಹೊರಳಿ ಬಿದ್ದ ಮಾಂಸ, ಸತ್ತ ಹಾವು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿತ್ತು; ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವಸುಂಧರೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿಕೊಂಡಳು." ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಆದರೆ 'ಯಾತನಾ ಶಿಬಿರ', 'ಗೋಹರ್ ಜಾನ್ ಮಾಲತಿ ಮತ್ತು ನಾನು' ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಭಾಷೆ ಸಹ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಿ.ಟಿ.ಲಲಿತಾ ನಾಯಕರ 'ಗತಿ' ಮತ್ತು 'ನೆಲೆ-ಬೆಲೆ' ಎರಡು ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ಸರಳ ನಿರೂಪಣೆಯಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೆಲೆ ಬೆಲೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಘಟನೆಗಳು, ಅಸಹಜ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳಂತಹ ಕೊರತೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮಧ್ಯೆಯೂ ಕಾದಂಬರಿ ಓದುಗನ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಲೇಖಕಿ ಯಾವುದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾರು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಸ್ತ್ರೀ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾದಂಬರಿಯಾದ 'ಗತಿ' ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಜೀವನವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿನ ಶೋಷಣೆ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಯಲಿಗಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಬಾಣಿ ಜನಾಂಗದ ಆಡು ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಸಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಗೊಂಡ 'ಗತಿ' ಬಂಡಾಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದೆ. "ಇದಂಥ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ನಡೆಸೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ! ಈ ನೀಚ ಮುದಿಯ ಬರೇ ಸುಳ್ಳಾಡೇ ಆಡ್ತಾನ. ಅದನ್ನ ನೀವೆಲ್ಲ ಖರೇ ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತೀರಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕುಂಡಿಯಿಂದ ಒರೆಸಿ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತೀರಿ" ಎನ್ನುವಂಥ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ

ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಧೈರ್ಯವು ಗಮನಾರ್ಹ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳ ಸಿಟ್ಟು, ಆಕ್ರೋಶ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಲಂಬಾಣಿ ಜನಾಂಗದ ಭಾಷೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತ ಬಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾದಂಬರಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಹಿರೇಮಠರ 'ಹವನ'. ಇದರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೇ ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡಾವೊಂದರ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಚರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿವರಿಸುತ್ತ ಲೇಖಕರು 'ತೀಜ ಹಬ್ಬ'ದ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಲಂಬಾಣಿಗರ ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪಂಚ ಪಂಚಾತ್ ರಾಜಾ ಭೋಜೇರ ಸಭಾ
ಸಗಳ ಕಚೇರಿ ರಾಮೇರಿ

ಆಯೀ ಭಾಗೀರಥಿ ವನಸಾಪತೀತಿ. . . .^{೧೨}

ಎನ್ನುವಂಥ ಹಾಡಿನ ಸಾಲುಗಳ ಶಬ್ದಗಳು ಲಂಬಾಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಭಾಗೀರಥಿ ಎಂಬ ಭೂದೇವಿ ಸಸಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಆನಂದ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ಭಾವ 'ತೀಜ ಹಬ್ಬ'ದ ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಲಂಬಾಣಿಗರ ತೀಜಹಬ್ಬದ ಪದ್ಧತಿಗಳು ದಸರಾ ಹಬ್ಬದ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಏಳು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ

"ಪಾನಕದ ಕಳಸಾತ್,

ಕಿಚಡಿ ಕಳಸಾತ್

ಕೋಳಿ ಆವ್, ಕೋಳಿ ಜಾವ್,

ಕೋಳಿ ಮಾಯಿ..... ಸದಾ ಸದಾ"^{೧೩}

ಈ ಮೊದಲಾದ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಪದಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು 'ಹವನ' ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಉಪಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಆಕರವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಶಬ್ದಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕಾದಂಬರಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇದು ಲೇಖಕರ ಪ್ರಥಮ ಕಾದಂಬರಿಯಾದರೂ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ವಿನ್ಯಾಸದಿಂದ ಹೊಸತನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಲಂಬಾಣಿ ಜನಾಂಗ ಓದುಗರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

'ಕಪ್ಪು' ಕುಂ.ವೀರಭದ್ರಪ್ಪನವರ-ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಕಾದಂಬರಿ. ಇದು ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವದ್ದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆ ಕಾದಂಬರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಹಸಿ ಗೋಡೆಗೆ ಹಳ್ಳು ಹೊಡೆದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದೊಂದು ಮಾತುಗಳು ಸಹ ಓದುಗನನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ತಿವಿಯುತ್ತವೆ. ಕತ್ತಿಯ ಹರಿತದಂತೆ ಅವರ ಭಾಷೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಖರವಾಗಿದೆ. ಬಂಡಾಯ ಧೋರಣೆಯ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯ ವಿಡಂಬನೆಗಳು ಕಂಡು ಕಾಣದಂತಿದ್ದರೂ ಬಲು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದುದು. ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ವರ್ಣನೆ, ಸಂಭಾಷಣೆಯ ವೈಖರಿ, ಸೇಡಿನ ಗಡಸುತನಗಳೆಲ್ಲ ಕೃತ್ರಿಮ ಗಟ್ಟಿತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಜೋಗತಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಮೇಲುಜಾತಿಯ ಗೌಡರುಗಳ ಹುನ್ನಾರಗಳ ಸುತ್ತ ಕಥೆ ಹೇಣೆಯಲ್ಲಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತೋರುವ ಹಿಂಸೆ, ಕ್ರೌರ್ಯ, ಹೊಡಿ ಬಡಿ, ಸೇಡುಗಳಂಥ ಮೈನಡುಗಿಸುವ ಘಟನೆಗಳು ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಡಸಾಗಿವೆ.

"ಆ ಮುದಿ ಸೂಳ್ಯಮಗ್ನಿಗೆ ಎಸ್ತು ಪೊಕ್ಕು. . . ಯಾವ್ವಡೆ ಒಗ್ಯಾನಂತೆ"? ಹಿಂದೆ ಮುಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬಿಗಿದಿದ್ದ ರೇಶ್ಮೆ ಜಬ್ಬದೊಳಗೆ ಗೌಡನ ಹರವಾದ ಎದೆ ಉದ್ದೇಗಕ್ಕೆ ಏರಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು.^{೧೪} ಗೌಡನ

ವರ್ತನೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಅವನ ಸಿಟ್ಟು ಉದ್ದೇಗಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವಂಥ ಪ್ರಭಾವಯುತವಾದ ಶೈಲಿ ಕುಂ.ವೀ. ಅವರದು. ಈ ಭಾಗದ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದಿದಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವವರು ಹಲವರಲ್ಲ; ಒಬ್ಬರೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಕಾರನ ವಾಸ್ತವ ವಿವರಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕವಾದ ಬದುಕನ್ನು ಕುರಿತಾದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ವಿವರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳ ನಿಖರತೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯನ್ನು ಒಡಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಒಟ್ಟು ಮನುಕುಲದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಡ್ಡಿದ ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಾಯಣ, ಬದುಕು, ಯಾತನಾ ಶಿಬಿರದಂಥ ಕೆಲ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ನಿರರ್ಥನಗಳಾಗಿವೆ.

"ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯಿಂದಲೇ ಅಧಿಕೃತತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಜಗತ್ತು ಶಿಷ್ಟಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಧಕ್ಕೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಆಡುಮಾತಿನ ಯಥಾವತ್ತಾದ ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯ ಭಾಷೆಯು ರೂಪಿತವಾಗುವುದೆಂದಲ್ಲ. ಆಡುಮಾತಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೆಲೆಯ ಶಬ್ದಕೋಶ, ವಾಕ್ಯರಚನೆ, ಪದರಚನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಹೊಸ ಲಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಣೆಯು ಕೇವಲ ಕವಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕಥೆಗಾರನಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ.^{೧೫} ಈ ಮಾತು ಕಾದಂಬರಿಕಾರನಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ ವರ್ಣನೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಚಿಂತನೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಭಾಗದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪಾತ್ರಗಳ ದೇವತೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಾಗೂ ಪಾತ್ರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರಗಳ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯ ಸ್ವರೂಪ (೧೯೯೩), ಪು.೨೪
2. ವಿಜಯಾ, ಸಣ್ಣ ಕಥೆಯ ಸೊಗಸು, ಪು.೪೫-೪೬
3. ವಿಜಯಾ, ಸಣ್ಣ ಕಥೆಯ ಸೊಗಸು, ಪು.೪೫
4. ಗೀತಾನಾಗಭೂಷಣ, ಬದುಕು, ಪು.೨೪೬
5. ಗೀತಾನಾಗಭೂಷಣ, ಬದುಕು, ಪು.೨೬೬
6. ಗೀತಾನಾಗಭೂಷಣ, ಹಸಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು, ಪು.೮೯
7. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ, ಹುಲಿಗೆಮ್ಮ, ಪು.೧೮೯
8. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ, ಹುಲಿಗೆಮ್ಮ, ಪು.೧೭೭
9. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ, ಸಮಗ್ರ ಕಾದಂಬರಿ ಸಂಪುಟ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು
10. ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕುಸನೂರ, ಗೋಹರ್ ಜಾನ್ ಮಾಲತಿ ಮತ್ತು ನಾನು, ಪು.೮೯
11. ಬಿ.ಟಿ.ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ, ಗತಿ, ಪು.೩೫
12. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಹಿರೇಮಠ, ಹವನ, ಪು.೨೮

13. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಹಿರೇಮಠ, ಹವನ, ಪು.೨೬-೨೮
14. ಕುಂ.ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ, ಕಪ್ಪು, ಪು.೪೬
15. ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ, ಬಿಸಿಲ ಹನಿಗಳು, ಮುನ್ನುಡಿ